

1981, 10. listopadu – Sdělení VONS č. 278 „Odsouzení G. M. Rompfa“ o soudním jednání s Güntherem Matejem Rompfem u Obvodního soudu Bratislava 1 a jeho odsouzení pro trestný čin maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi k nepodmíněnému trestu odnětí svobody.

Ve dnech 18. a 25. 9. 1981 proběhlo před senátem Městského soudu v Bratislavě¹ hlavní líčení s Guntherem Matějem² Rompfem,³ třicetiosmiletým údržbářem místního podniku služeb ZÁRES,⁴ od druhé poloviny května 1981 drženým ve vyšetřovací vazbě.⁵ Senátu předsedala JUDr. B. Kotrbancová,⁶ příslušný prokurátor JUDr. Chabada⁷ nebyl jednání soudu přítomen a vyslal za sebe dámskou náhradu, která pouze mechanicky přečetla žalobu. V ní byl Rompf obviněn z toho, že jako „osoba z členů laického apoštolátu v Bratislavě zejména ve svém bytě v Prievozskej ulici, delší dobu – nejpozději od listopadu 1980 do května 1981 – vykonával nepovolenou náboženskou činnost kazatele tím, že tajně uskutečňoval soustřeďování nezletilých žáků a cílevědomě a systematicky ovlivňoval jejich myšlení náboženskou ideologií,⁸ čímž porušil ustanovení § 178 tr. z. (maření dozoru státu nad církvemi a náboženskými společnostmi),⁹ v daném případě nad katolickou církví.

G. M. Rompf se ve skutečnosti ve svém volném čase (po naplnění pracovních povinností) staral o zanedbané a opuštěné, převážně cikánské děti z východních periferií Bratislavy, Prievozu, Štrkovce, Trávníků¹⁰ a z okolí Slovnaftu, kde žijí v kritických životních podmínkách. Shromažďoval pro ně hry (domino, člověče nezlob se¹¹ apod.), hračky a sportovní nářadí, předčítal jim z knížek přiměřených jejich věku, jezdil s nimi o sobotách a nedělích na výlety, promítal jim diapozitivy a filmy, z nichž jen některé byly na biblické motivy ... Dával jim také najíst, když byly hladové, a kupoval tramvajenky, aby nejezdily na černo. To vše hradil ze své vlastní mzdy.

Sám si při tom vedl jako praktikující katolík – modlil se a křížoval se před jídlem, navštěvoval bohoslužby a ničeho nenamítal,

když některé z dětí se k němu z vlastní iniciativy přidalo; jiné však tak neučily nikdy za celou dobu. Činil tak bez jakékoli návaznosti na kteroukoli církevní organizaci, na což poukázal také jeho obhájce. V této souvislosti je nutné konstatovat, že soud odmítl dát odpověď na Rompfovu věcnou a meritorní otázku, co je tzv. laický apoštolát a s kterým zákonným ustanovením je jeho činnost v rozporu, když ji zjevně nelze kvalifikovat § 178 tr. z. Otázka byla označena za pokus vyvolat polemiku.

Výpovědi svědků, dospělých i dětí ani v nejmenším nepodložily tvrzení obžaloby, že Rompf „systematicky [a] negativně ovlivňoval myšlení dětí a narušoval chod vyučování a výchovy“. Naopak učitelka ze zvláštní školy, kterou navštěvovala většina dětí, uvedla výslovně, že od doby, kdy se jim Rompf začal věnovat, jeví o vyučování daleko větší zájem a lépe prospívaly. O pozitivním vlivu Rompfa na děti svědčili i sousedi a sousedky. Tvrzení, že Rompf v přítomnosti dětí prováděl náboženské úkony, přesvědčivě vyvrátil obhájce obžalovaného. Pouze se za jejich přítomnosti modlil a žehnal křížem. Absurdita požadavku státního souhlasu k těmto úkonům (nebylo-li jiných, jak se prokázalo) je nabíledni a nemá precedentu.

Průběh hlavního líčení byl korektní a dokonce byla – dnes už zřídka v takových případech – dodržena zásada veřejnosti jednání. Tím více zaráží, že soud v tomto procesu, v němž korunními svědky bylo šest cikánských dětí ve věku od 8 do 13 let,¹² navštěvujících zvláštní školu, odsoudil G. M. Rompfa na dva roky odnětí svobody podle § 178.¹³ Takřka krystalicky negativní dopad tohoto soudního výroku – po vynesení rozsudku došlo v jednací síni k otevřenému projevu nesouhlasu – nad mužem, který se dopustil jen toho, že suploval za orgány sociální péče, jež plní své povinnosti nedostatečně, by měl být podnětem k revizi příslušných zákonných ustanovení o náboženském životě ve smyslu vyhlášky č. 120/76,¹⁴ ratifikované Federálním shromážděním ČSSR, jak se o to již delší dobu – a nyní v souvislostech tohoto případu již neodkladně – žádá.¹⁵

Informace o Chartě 77, r. 4, 1981, č. 11, s. 3–4.

POZNÁMKY

- ¹ U Městského soudu v Bratislavě proběhlo až odvolací líčení, prvoinstanční soudní jednání se uskutečnilo u Obvodního soudu Bratislava 1.
- ² Správně Güntherem Matejem.
- ³ Günther Matej (dnes uváděn jako Mathias) Rompf (nar. 1943) vystudoval v 80. letech tajně teologii, na kněze byl vysvěcen roku 1985. Ještě v 70. letech tajně vstoupil do saleziánského společenství. PAŠTEKA, Július a kol.: *Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska*, Bratislava 2000, s. 1166. Na Rompfa byl veden osobní svazek s krycím jménem „Kamera“, reg. č. 25690, arch. č. SR-70013, který je dnes uložen in: Archiv ÚPN, f. KS ZNB ŠtB Bratislava, Zväzky rozpracovaných osob.
- ⁴ Oficiální název podniku zněl Záhradníctvo a rekreačné služby mesta Bratislavy (ZÁRES).
- ⁵ Rompfovo trestní stíhání bylo zahájeno 20. 5. 1981 na základě usnesení vyšetřovatele odboru vyšetřování ŠtB Krajské správy SNB hl. m. Bratislavy a Západoslovenského kraje npor. Alexandra Kysuckého. Následující den byl Rompf zadržen a rozhodnutím městského prokurátora v Bratislavě JUDr. Alexandra Socháně z 22. 5. 1981 na něj byla uvalena vazba počínaje dnem zadržení. Archiv ÚPN, f. KS ZNB ŠtB Bratislava, Vyšetřovacie spisy, vyšetřovací spis k případu Günthera Mateja Rompfa, sign. V 14575.
- ⁶ Senátu předsedala JUDr. Božena Kotrbancová.
- ⁷ Celým jménem Svetozár Chabada.
- ⁸ Citace z obžaloby podané obvodním prokurátorem Bratislavy 2 JUDr. Svetozárem Chabadou 30. 7. 1981 správně zní: „[...] jako osoba z členů ‚laického apoštolátu‘ v Bratislavě, zejména ve svém bytě v Prievozské ul. č. 11B, delší dobu, nejspíše od listopadu 1980 až do května 1981, vykonával nepovolenou náboženskou činnost kazatele tím, že tajně prováděl soustředění jím získaných nezletilých žáků a jejich myšlení cílevědomě systematicky ovlivňoval náboženskou ideologií“. Obžaloba G. M. Rompfa ze 30. 7. 1981 je uložena in: Archiv ÚPN, f. KS ZNB ŠtB Bratislava, Vyšetřovacie spisy, vyšetřovací spis k případu Günthera Mateja Rompfa, sign. V 14575.
- ⁹ Správně maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi.
- ¹⁰ Správně Prievozu, Štrkovců, Trávníků.
- ¹¹ Název hry je správně Člověče, nezlob se!.
- ¹² Obžaloba doporučovala přečíst výpovědi sedmi dětí ve věku 12–14 let. Viz obžalobu G. M. Rompfa ze 30. 7. 1981 in: Archiv ÚPN, f. KS ZNB ŠtB Bratislava, Vyšetřovacie spisy, vyšetřovací spis k případu Günthera Mateja Rompfa, sign. V 14575.
- ¹³ Rompf byl rozsudkem vyneseným 25. 9. 1981 senátem Obvodního soudu Bratislava 2 složeným z předsedkyně JUDr. Boženy Kotrbancové a soudců Františka Horáka a Jozefa Ondříše odsouzen k nepodmíněnému tres-

tu odnětí svobody. Dne 26. 11. 1981 tento případ po odvolání projednal Městský soud v Bratislavě v uzavřeném jednání v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Anny Pohančénikové a soudců JUDr. Alžbety Horváthové a JUDr. Františka Karaby a odsoudil Rompfa k trestu odnětí svobody na osm měsíců nepodmíněně. V rozsudku je Rompfovi vyčítáno ideologické ovlivňování a zneužívání špatné sociální situace duševně méně vyspělých dětí. Rozsudky viz in: Archiv ÚPN, f. KS ZNB ŠtB Bratislava, Vyšetrovacie spisy, vyšetrovací spis k případu Günthera Mateja Rompfa, sign. V 14575. ČARNOGURSKÝ, Ján: *Väznili ich za vieru*, Bratislava 1990, s. 63–71; HLINKA, Anton: *Sila slabých a slabosť silných. Cirkev na Slovensku v rokoch 1945–89*, Bratislava – Trnava 1990³, s. 138.

¹⁴ Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 120/1976 Sb., o Mezinárodním paktu o občanských a politických právech a Mezinárodním paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právech.

¹⁵ K rozporu užívání § 178 trestního zákona a znění zákonných norem vydala Charta 77 dne 8. 7. 1982 dokument „K užívání § 178 trestního zákona v československé právní praxi“ s příloženým právním rozбором vypracovaným JUDr. Jánem Čarnogurským. CÍSAŘOVSKÁ, Blanka – PREČAN, Vilém (eds.): *CHARTA 77: Dokumenty 1977–1989*, sv. 1, Praha 2007, s. 455–461.

Rompfův případ zaznamenala i Amnesty International, viz článek „Czechoslovakia (CSSR). Five Workers Jailed“ in: *Amnesty International, Trade Union Bulletin*, 1981, č. 13, uloženo in: LP, Sb. VONS, inv. č. 3, sign. IV/3, kart. 3.